

Παναγιώτης Μαυροειδής

“Είναι άλλο πράγμα η μάχη του κινήματος κατά της φτώχειας και είναι άλλο πράγμα μια πολιτική που συντηρεί το φτωχό μέσα στην γενική φτώχεια.”

Για τις πρόσφατες εξαγγελίες του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ στη Θεσσαλονίκη, έχουν γραφεί πολλά.

Λάβαμε ήδη ισχυρά **δείγματα της αστειότητας και κυρίως της προκλητικότητας της κυβερνητικής προπαγάνδας**. Έφτασαν να θεωρούν αχρείαστες ...παροχές, πολυτέλεια και σπατάλη, στοιχειώδη μέτρα προστασίας των θυμάτων των μνημονιακής πολιτικής. Πράγματα που αποτελούν υποχρέωση κάθε “συντεταγμένης πολιτείας” όπως τη λένε εύηχα. Μοιάζει να προσβάλλονται και να εξανίστανται οι χορτάτοι, όχι απέναντι στον “κίνδυνο” να σιτισθούν οι πεινασμένοι, αλλά έστω να τους αναγνωριστεί το δικαίωμα σε κάτι τέτοιο.

Δεν έλειψαν ωστόσο και οι **ασυλλόγιστοι διθύραμβοι** υπέρ των “καινοτόμων” προτάσεων του ΣΥΡΙΖΑ που θα σώσουν το πόπολο, με τις πολυκαιρισμένες ασπιρίνες του ΕΣΠΑ, τα κόλλυβα των 751 ευρώ, την προσωρινή απασχόληση, τις επιδοτήσεις στις επιχειρήσεις και τις 88 δόσεις στην εφορία. Πιθανόν, όσοι δε γνώρισαν ποτέ τι σημαίνει να ζεις με 600 ευρώ καθαρά το μήνα, θεωρούν το παραπάνω πακέτο, όχι βέβαια ..παροχή όπως οι “δεξιοί”, αλλά μεγάλη “ανατροπή των ανατροπών”. Ποιο; Αυτό που στην κυριακάτικη λειτουργία ο παπάς πιο σεμνά το ονομάζει **αντίδωρο**.

Η αλήθεια είναι πως αυτές οι δύο προσεγγίσεις φανερώνουν θελημένα ή αθέλητα δύο πολύ **ισχυρές πολιτικές τάσεις της περιόδου**.

Από τη μια, προδίδεται η απόλυτη **κοινωνική ταξική αντιδραστικότητα του αστικού μπλόκ**, που στην καταβύθιση και εξανδραποδισμό του κόσμου της εργασίας, κάτω και από το όριο επιβίωσης, βλέπει τη δική της μακροήμερευση, έστω σε ένα γενικό περιβάλλον ζόφου και κατάντιας. Πιο κυνικοί δεν μπορούν να είναι...

Από την άλλη, ορθώνεται ψοφοδεής η τάση των **μειωμένων προσδοκιών**, της χαμηλής κοινωνικής απαιτητικότητας, της υποτίμησης των αναγκών και κυρίως των δυνατοτήτων της εργατικής τάξης για αντίσταση και ανατροπή της εργατικής γενοκτονίας. Έτσι, **γρήγορα γρήγορα, όσο και ένοχα, βαφτίζεται στη περίπτωση μας όχι το κρέας ψάρι, αλλά οι χάντρες χρυσός.**

Ανάμεσα, αλλά και σε αντιπαράθεση με αυτές τις δύο προσεγγίσεις, θα συνοψίσουμε ορισμένους συλλογισμούς πρώτα πρώτα για το **συγκεκριμένο χαρακτήρα και τα όρια των ίδιων των μέτρων** που εξαγγέλθηκαν, ως απάντηση στα λαϊκά προβλήματα. Οι αναφορές θα είναι μόνο παραδειγματικές.

Περιέργως, αρκετοί σημείωσαν ότι ο Τσίπρας μίλησε για ένα ακόμη (13ο) στους συνταξιούχους, αλλά ελάχιστοι επεσήμαναν πως **τον 14ο τον έφαγε η μαρμάγκα του ρεαλισμού**. Ούτε καν πως το μέτρο αφορά μόνο τους συνταξιούχους που παίρνουν σύνταξη κάτω από τα 700 ευρώ.

Η βιασύνη για τα ζήτω θόλωσε τα μάτια και έτσι διέφυγε της προσοχής ότι **ο 13ος και 14ος μισθός των δημοσίων υπαλλήλων στάλθηκε πανηγυρικά πλέον στα αζήτητα**, όπως ανεπίσημα είχε προειδοποιήσει ο Σταθάκης παλιότερα.

Διαβάζοντας ανάποδα τις κυβερνητικές εξαγγελίες, πολλοί πανηγυρίζουν για την επαναφορά του βασικού μισθού στα 751 ευρώ, αλλά λίγοι σημειώνουν πως η καταβάρθρωση κατά 38% του συνολικού εισοδήματος και **του μέσου ή ακόμη περισσότερο του διάμεσου μισθού** (αυτό τσουζει τον ΣΕΒ!) θεωρείται έτσι τετελεσμένη και μόνιμη.

Ο μεγαλύτερος όμως εμπαιγμός αφορά το μεγάλο **ζήτημα της ανεργίας**, της δουλειάς. Εκεί λοιπόν ο ΣΥΡΙΖΑ λέει τα εξής: Θα πάρω κάποια λεφτά από το ΕΣΠΑ (του οποίου οι όροι επιλεξιμότητας των δράσεων είναι πολύ συγκεκριμένοι και υπερ-μνημονιακοί), θα επιδοτήσω ιδιωτικές επιχειρήσεις (τόσος εθισμός πια με την παλιά συνταγή του ταΐσματος του κεφαλαίου;), για δύο χρόνια (και όχι μόνιμα! Πάλι όμηροι του φόβου οι εργαζόμενοι...), θα δώσω λίγα ευρώ (αλήθεια εδώ ισχύει το 751 ευρώ;), μετά η απόλυση θα είναι νόμιμη (και χωρίς αποζημίωση) και έτσι θα μειώσω την ανεργία. Ε όχι και να χαρούμε! Λες και δε χιλιο-

δοκιμάστηκε σε πολλές παραλλαγές αυτό το πακετάκι ακριβώς στη μνημονιακή εποχή, παίζοντας με την πείνα και τον πόνο των ανέργων! (“ωφελούμενοι” στις ΜΚΟ κλπ). Για να μην αδικούμε: υπάρχει και άλλη πρόβλεψη για δουλειές. Θα βάλουν λέει ρήτρες ώστε να γίνονται κάποιες **προσλήψεις στο πλαίσιο των Προγραμματικών Συμφωνιών μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)**. Εύγε!

Ξελαρυγγιάζονται οι Σαμαράδες για τις εξαγγελίες του ΣΥΡΙΖΑ μιας και αυτοί έχουν ειδικά το μεγάλο αγκάθι του ΕΝΦΙΑ που τους κόβει τα πόδια. Ας μην είναι όμως σίγουρος κανείς ότι οι πτήσεις στα χαμηλά που αρέσκεται ο ΣΥΡΙΖΑ, είναι το καλύτερο πεδίο για υπεροχή απέναντι στη ΝΔ. Πολύ περισσότερο απέναντι στους μηχανισμούς της ΕΕ, που έχουν κατεύθυνση, στόχο, μα και πείρα και τεχνογνωσία σε **πρακτικές διαχείρισης των αποκλεισμένων από την σχετικά σταθερή εργασία**.

Ίσως πιο προβληματικά από τα ίδια τα συγκεκριμένα και εντελώς περιορισμένης και οριακής αποτελεσματικότητας κοινωνικά μέτρα, είναι η **λογική** που τα συνέχει, **ο τρόπος που δικαιολογούνται** και το **πλαίσιο** στο οποίο εντάσσονται.

Μόνιμη επωδός του προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ τόσο στην ομιλία του όσο και στη συνέντευξη τύπου ήταν η φράση: **“δεν είναι το πρόγραμμα που θέλουμε, είναι το πρόγραμμα που μπορούμε”**. Κοινή λογική ίσως πει κάποιος. Το πρόγραμμα όμως που **δικαιούται** ο εργαζόμενος δεν έχει θέση σε αυτή τη λογική; Το πρόγραμμα για το οποίο θα έπρεπε να **μάχεται** η αριστερά και να πρωτοπορεί, επίσης απουσιάζει. Χωρίς αυτά τα δύο στοιχεία, το αποτέλεσμα δε θα είναι τελικά τα “λίγα αντί για τα πολλά”, αλλά το “τι να κάνουμε, δεν μπορούμε”.

Η επαγγελία **“συσσίτιο, ρεύμα, καλοριφέρ”** για τους φτωχούς, που σχεδόν παρουσιάζεται σαν το “ψωμί, παιδεία, ελευθερία” ή ακόμη και το “γή, ειρήνη και εξουσία των σοβιέτ”, έχει πολλές όψεις. Είναι άλλο πράγμα οι διεκδικήσεις και οι κατοχυρώσεις ακόμη και της τελευταίας ψίχας ψωμιού ή ενός λίτρου πετρελαίου θέρμανσης σε μια Ελλάδα που στενάζει και είναι άλλο πράγμα η αντικατάσταση της διεκδίκησης μιας αξιοπρεπούς κοινωνικής ζωής για την εργατική οικογένεια, με την ελεήμονα και ταυτόχρονα ταπεινωτική θαλπωρή του πιο κολασμένου κομματιού της, σε μια κατάσταση λίγο ως πολύ αεργίας και κατάπτωσης.

Είναι άλλο πράγμα η μάχη του κινήματος κατά της φτώχειας και είναι άλλο πράγμα μια πολιτική που συντηρεί το φτωχό μέσα στην γενική φτώχεια.

Είναι κάποια χρόνια τώρα που τόσο νεοσυντηρητικές όσο και σοσιαλδημοκρατικές

κυβερνήσεις, θέλοντας να αντιμετωπίσουν τους κοινωνικούς κινδύνους που δημιουργεί η “άνεργη ανάπτυξη” στο σύγχρονο καπιταλισμό, συναγωνίζονται σε ασκήσεις κοινωνικής συνοχής και “περίθαλψης” του βυθού της εργατικής τάξης, ακόμη και χωρίς προϋποθέσεις.

Αυτό που έχουν ανάγκη οι εκατοντάδες χιλιάδες οικογένειες που είναι χωρίς δουλειά ή χωρίς ρεύμα δεν είναι πονοψυχίες, αλλά δουλειά και μεροκάματο για να παλέψουν και να ζήσουν. Μα είναι σε αντιπαράθεση αυτά θα πει κάποιος; Ναι, είναι η συγκεκριμένη διαχειριστική λογική που τα αντιπαραθέτει. Όσο δεν θα προωθείται μια ανατροπή στη σχέση μισθών-κερδών και δεν θα ανατρέπεται η λιτότητα, τόσο θα ακούγεται το “είπαμε, αλλά όχι και χωρίς ένα πιάτο φαγητό!”. Όσο δεν θα προωθείται ο αποκλειστικά δημόσιος φορέας ενέργειας που είναι προϋπόθεση για φτηνό ρεύμα για όλο το λαό, τόσο θα ακούγεται το “όχι και χωρίς μια λάμπα ή ένα ψυγείο!”.

Υποτιμά πολύ κανείς τους εργαζόμενους και τους φτωχούς, αν θεωρεί πως το μόνο που χρειάζονται είναι μια αριστερά στο ρόλο του Ερυθρού Σταυρού. Το βρίσκουν και αλλού αυτό. Που θα οδηγήσει άραγε ένας συναγωνισμός ελεημοσύνης και ειδικών ρυθμίσεων για τους πιο φτωχούς, με την εκκλησία, τις ΜΚΟ, αλλά και τη Χρυσή Αυγή, εν μέσω ενός φοβερού κενού κοινωνικού κράτους με γενικευμένες, αξιοπρεπείς και καθολικές καλύψεις;

Όψεις της ίδιας λογικής “κοινωνικής προστασίας” των φτωχότερων, εν μέσω γενικής φτώχειας για όλους, είδαμε και στη Σαμαρική εξαγγελία για το [Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα](#).

Υπήρξε όμως και μια άλλη μόνιμη επωδός των παρεμβάσεων Τσίπρα: “ποιος είναι ακραίος; Τα είπα αυτά και στον Ντράγκι, δεν με έβγαλε έξω”. **Πολλά στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, αφήνουν λίγο ως πολύ να αιωρείται πως “τα έχουμε βρει, μας έχουν αποδεχτεί, έχουμε το χρίσμα από το Κόμμο της Ιταλίας”.**

Φτηνός τακτικισμός, άγνοια κινδύνου ή μήπως η συμβολική συμπύκνωση μιας πολιτικής εντός των συστημικών ορίων που θεωρούνται θέσφατα;

Ο Αλέξης Τσίπρας επανέλαβε πολλές φορές πως ο κύκλος δεν τετραγωνίζεται.

Δεν εξήγησε όμως:

Πώς θα “ρυθμιστεί” το χρέος σε πανευρωπαϊκό επίπεδο; Είναι τραγικό ανέκδοτο να περιμένει κανείς πως θα μας προστατέψει το “ευρωπαϊκό κεκτημένο”.

Πώς θα κάνει “διαπραγμάτευση”, εν μέσω χρήσης του ΕΣΠΑ ως βασικού χρηματοδοτικού εργαλείου για την ανεργία; Εκτός και αν υπάρξει ένταξη σε πρόγραμμα του ΕΣΠΑ με τίτλο “Τεχνικές διαπραγμάτευσης υπό συνθήκες αιχμαλωσίας”...

Πώς θα αναστηλωθεί η “πραγματική οικονομία”, μέσα στον παραγωγικό καταμερισμό θανάτου που επιβάλλει η ΕΕ και τον έλεγχο του νομίσματος από την ΕΚΤ;

Πώς θα υπάρξουν δημόσιες κοινωνικές πολιτικές, υπό τη δαμόκλεια σπάθη του Δημοσιονομικού Συμφώνου Σταθερότητας;

Η γενική φιλοσοφία για την επανεκκίνηση της οικονομίας διακρίνεται από **δύο σταθερές στην προσέγγιση του ΣΥΡΙΖΑ.**

Η πρώτη αφορά τους **εργαζόμενους**: Αυτοί θα πρέπει να πάρουν κάποια χρήματα, που επειδή τους λείπουν για την κάλυψη αναγκών θα τα ξοδέψουν αμέσως, άρα θα κινηθεί η οικονομία, θα έχουμε ανάπτυξη. **Η θεωρία της ενίσχυσης της ζήτησης** στην πιο αφελή μορφή και χωρίς ισχυρό πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων και στήριγμα την κοινωνική ιδιοκτησία στους βασικούς παραγωγικούς τομείς. Να μη συζητήσουμε για την αντίληψη που βλέπει τους εργαζόμενους κυρίως ως τροφοδότες, ως αντικείμενα της ίδιας της οικονομίας, που δεν έχει σχέση με καμιά αντικαπιταλιστική απελευθερωτική προοπτική, που διεκδικεί να γίνουν πρωταγωνιστές στο δημιουργικό παραγωγικό τους ρόλο και κύριοι του πλούτου που παράγουν. Κουμπώνει περισσότερο με τον ωφελμιστικό πραγματισμό του Μίχαλου...

Η δεύτερη σταθερά, στην προβληματική του ΣΥΡΙΖΑ, αφορά το **κεφάλαιο**. Το κεφάλαιο; Υπάρχει αυτό στην Ελλάδα ή το κατέστρεψε η Μέρκελ εξίσου με τους εργαζόμενους; Για το ΣΥΡΙΖΑ και τις εν λόγω προγραμματικές εξαγγελίες, υπάρχει η απουσία κάθε αναφοράς στην αστική τάξη στην Ελλάδα. Απόλυτη απουσία. Δεν το αγγίζουμε, αποτελεί σταθερά. Ένα μόνο ερώτημα: **Τι θα γίνει με τους συντελεστές φορολόγησης του μεγάλου κεφαλαίου;** Στο πρόγραμμα καμιά αναφορά, καμιά δέσμευση πχ για επιστροφή σε συντελεστή 45% που ίσχυε παλιότερα. Στη συνέντευξη τύπου ο Αλ. Τσίπρας όταν ρωτήθηκε, απάντησε πως δε συμφωνεί με το στόχο να πέσει η φορολόγηση στο 15% που λέει ο Σαμαράς, αλλά να μείνει εκεί που είναι (20-25%).

Με άλλα λόγια, ότι έχασαν οι εργαζόμενοι, τι να κάνουμε δεν μπορεί να ανακτηθεί και σίγουρα δεν μπορεί να ανακτηθεί αμέσως, αλλά ότι κέρδισε ο αστικός κόσμος, τι να κάνουμε, πάει το κέρδισε....

Ούτε αυτό το πρόσεξαν οι εμβριθείς αναλυτές.

Δεν είναι δικές μας εκτιμήσεις τα παραπάνω: Λέει κάποια στιγμή ο Τσίπρας: δεν θα ψάξουμε να βρούμε λεφτά. Λεφτά δεν υπάρχουν, θα δημιουργήσουμε **καινούργιο** πλούτο, μέσω της ανάπτυξης κλπ. Το μήνυμα είναι σαφές. Η άρνηση ακόμη και της τυπικής σοσιαλδημοκρατικής λογικής αναδιανομής του πλούτου σε όλη της τη μεγαλοπρέπεια.

Θα πει κανείς, ή μάλλον το είπε και ο πρόεδρος της ΣΥΡΙΖΑ, περίπου έτσι: “το βράδυ των εκλογών, κανείς δε θα ρωτήσει για την προέλευση των ψήφων, αρκεί να έχουν φέρει την ανατροπή”. Είναι λοιπόν τόσο εδραία η πεποίθηση ότι η λευτεριά θα ανθίσει από τη σχισμή της κάλπης; Μια αριστερά που δεν είναι μαχόμενη πάνω σε ένα ριζοσπαστικό ταξικό πρόγραμμα γενικής κοινωνικής αναγέννησης αντικαπιταλιστικής κατεύθυνσης, δεν μπορεί να φέρει ανατροπή, αλλά απογοήτευση.

Πολύ περισσότερο, όταν τα αναμασήματα των κλασικών σοσιαλδημοκρατικών θεωριών περί “ενεργού ζήτησης” και “ευρωπαϊκού κεκτημένου”, τα συνοδεύουν το θανατηφόρο ψεύδος ότι είμαστε “σε μια Ευρώπη που κάνει, έστω και δειλά, βήματα προς τα εμπρός”.

Ίσως η αναφορά αυτή της ομιλίας του Αλ. Τσίπρα, είχε υπόψη της το ρόλο της ΕΕ στην **Ουκρανία** που οργάνωσε το πραξικόπημα και τον πόλεμο μαζί με τους ναζιστές ή τις εξελίξεις στη **Γαλλία** όπου ο Υπουργός Οικονομικών έφυγε νύχτα επειδή ψέλλισε κάτι για τη Μέρκελ...

aristeroblog.gr